

ΑΙΘΟΥΣΑ 1 - Ο παλαιοχριστιανικός ναός

330 μ.Χ.

610

1204

1453

19ος αι.

ΡΩΜΑΪΚΗ
ΕΠΟΧΗ

ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ
Ή ΠΡΟΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΜΕΣΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΝΕΟΤΕΡΑ
ΧΡΟΝΙΑ

Άμβωνας

Πληροφορίες

Ο άμβωνας βρίσκεται στο κεντρικό κλίτος ενός ναού. Ο ιερέας ανεβαίνει με τη σκάλα επάνω και από εκεί διαβάζει το Ευαγγέλιο ή κάνει το κήρυγμα. Άμβωνες υπάρχουν και σήμερα στις εκκλησίες.

Ο άμβωνας αυτός βρέθηκε σε πολλά κομμάτια σε ανασκαφή ναού στους Φιλίππους Καβάλας. Συντηρήθηκε, ενώθηκαν τα κομμάτια του και έγιναν συμπληρώσεις.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε τον άμβωνα και φωτογραφίστε τον.
- ▶ Από τι υλικό είναι;
- ▶ Παρατηρήστε τον προσεκτικά και προσπαθήστε να διακρίνετε το αρχαίο υλικό από το σύγχρονο.
- ▶ Φωτογραφίστε μια λεπτομέρεια και με τα δύο υλικά.
- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε έναν μικρότερο άμβωνα στην ίδια αίθουσα.

Αίθουσα 2 - Παλαιοχριστιανική πόλη και κατοικία

330 μ.Χ.

610

1204

1453

19ος αι.

ΡΩΜΑΪΚΗ
ΕΠΟΧΗ

ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ
Η ΠΡΟΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΜΕΣΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΝΕΟΤΕΡΑ
ΧΡΟΝΙΑ

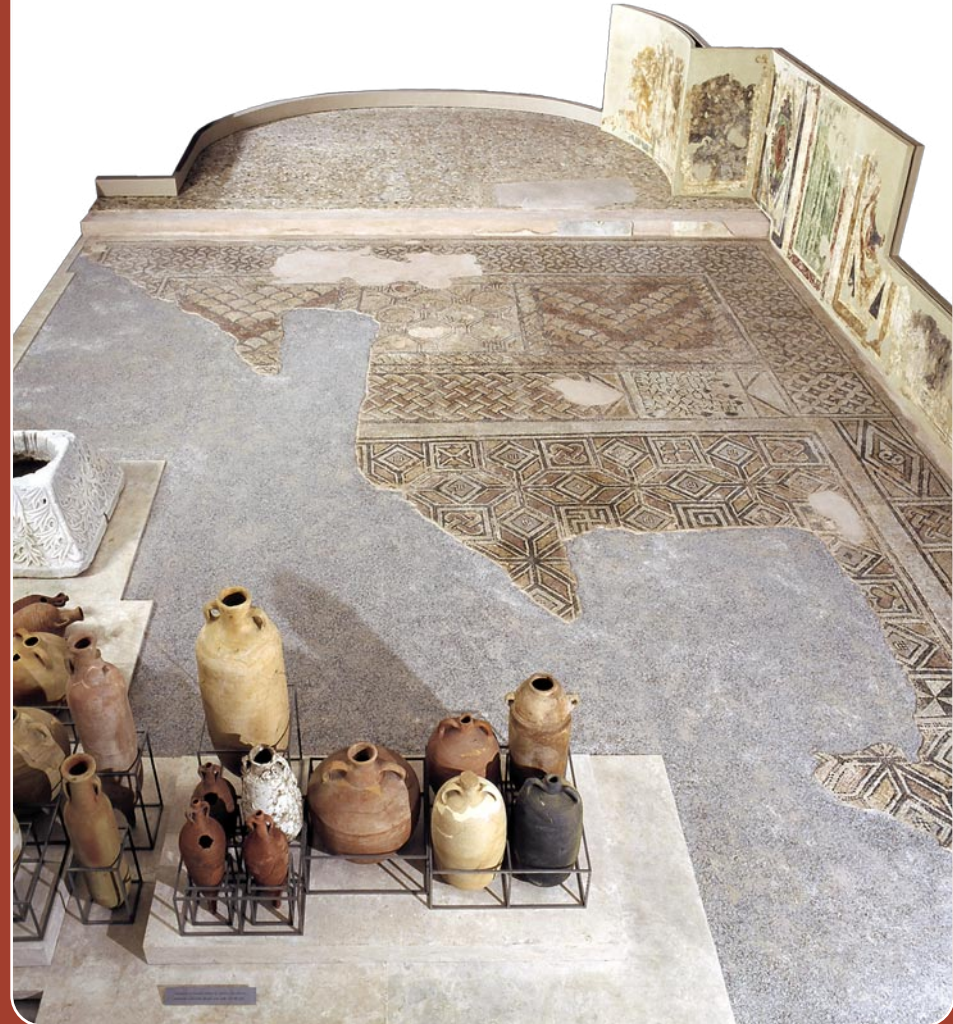
Τρικλίνιο

Πληροφορίες

Το τρικλίνιο είναι ο επίσημος χώρος των πλούσιων σπιτιών ήδη από τα ρωμαϊκά χρόνια. Εκεί γίνονται τα συμπόσια. Το επάνω μέρος του χώρου είναι λίγο πιο ψηλό και ημικυκλικό. Εκεί υπάρχουν τρεις κλίνες (κρεβάτια) για τους οικοδεσπότες. Γι' αυτό ονομάζεται τρικλίνιο. Στον υπόλοιπο χώρο υπάρχουν και άλλες κλίνες. Την εποχή αυτή στα συμπόσια οι άνθρωποι τρώνε ξαπλωμένοι στις κλίνες.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε το τρικλίνιο και φωτογραφίστε το.
- ▶ Πηγαίνετε επάνω και δεξιά στην αίθουσα του Μουσείου.
- ▶ Βρείτε αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν στα συμπόσια: πινάκια (πιάτα), οινοχόες (κανάτες), κύπελλα.
- ▶ Φωτογραφίστε τα.
- ▶ Από τι υλικό είναι;
- ▶ Σκεφτείτε ποια ήταν η χρήση του κάθε αγγείου.
- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε αγγεία από άλλο υλικό.

Αίθουσα 3 - Από τα Ηλύσια Πεδία στον Χριστιανικό Παράδεισο

330 μ.Χ. 610 1204 1453 19ος αι.

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ Η ΠΡΟΤΟΥΡΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΜΕΣΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΎΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ ΝΕΟΤΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ

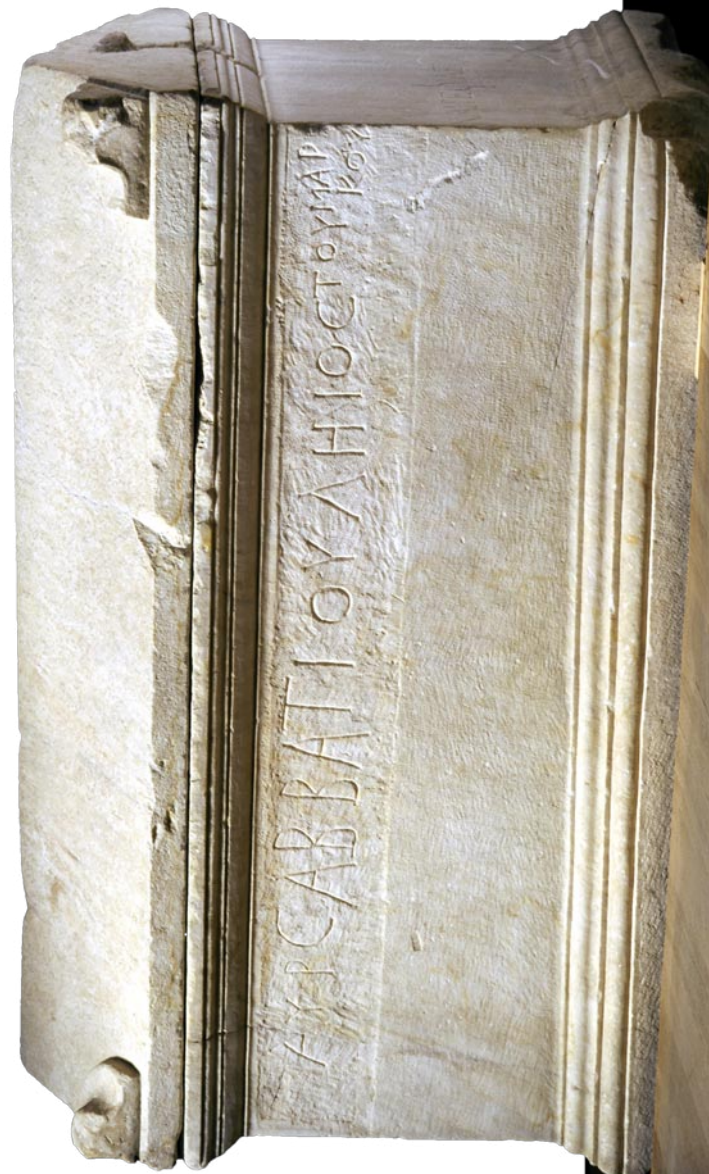
Σαρκοφάγος

Πληροφορίες

Η σαρκοφάγος είναι είδος τάφου για πλούσιους. Η ονομασία της οφείλεται στο μάρμαρο από το οποίο είναι κατασκευασμένη, που έχει την ιδιότητα να φθείρει τα σώματα των νεκρών. Η σαρκοφάγος αυτή χρησιμοποιήθηκε δύο φορές, όπως φαίνεται από το τμήμα της επιγραφής που σβήστηκε για να γραφτεί η νεότερη.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε τη σαρκοφάγο και φωτογραφίστε την.
- ▶ Σκεφτείτε ποια είναι τα συνθετικά της λέξης «σαρκοφάγος».
- ▶ Προσπαθήστε να διαβάσετε την επιγραφή: «*Αυρ(ηλίου) Σαββατίου ληνός του Μάρκου*», που σημαίνει: «η σαρκοφάγος ανήκει στον Αурήλιο Σαββάτιο, γιο του Μάρκου».
- ▶ Ψάξτε στο πλάι να βρείτε την επιγραφή «*Χαίρε φίλε*». Φωτογραφίστε την.
- ▶ Βρείτε στην αίθουσα αγγεία που πιθανόν να έβαζαν μέσα στον τάφο.
- ▶ Φωτογραφίστε τα.
- ▶ Συγκρίνετε τα αγγεία αυτά με τα αγγεία που χρησιμοποιούσαν στα συμπόσια στην προηγούμενη αίθουσα. Τι συμπέρασμα βγάξετε;

Αίθουσα 4 - Από την Εικονομαχία στη λάμψη των Μακεδόνων και των Κομνηνών

330 μ.Χ. 610 1204 1453 19ος αι.

ΡΩΜΑΪΚΗ
ΕΠΟΧΗ

ΠΑΛΑΙΟΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΜΕΣΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΝΕΟΤΕΡΑ
ΧΡΟΝΙΑ

Εφυαλωμένα πινάκια

Πληροφορίες

Πινάκια ονομάζονται τα πιάτα. Την εποχή αυτή κατασκευάζονται με την τεχνική της *εφυσάλωσης*: το αγγείο καλύπτεται με ένα λεπτό στρώμα γυαλιού (επί+υάλωση= εφυσάλωση). Με τον τρόπο αυτό γινόταν αδιάβροχο, ανθεκτικότερο αλλά και όμορφο. Συχνά είχε διακόσμηση.

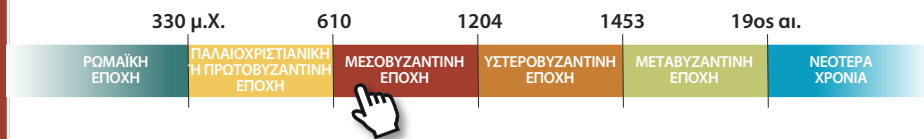
Η εφυαλωμένη κεραμική είναι χαρακτηριστική τεχνική της βυζαντινής περιόδου.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε τα αγγεία και φωτογραφίστε τα.
- ▶ Παρατηρήστε την εικονογράφησή τους. Τι σχέδια έχουν;
- ▶ Διαλέξτε ένα αγγείο και φωτογραφίστε μια λεπτομέρεια από το σχέδιό του.
- ▶ Τι φαγητά πιστεύετε ότι έβазαν στα αγγεία αυτά;
- ▶ Θυμηθείτε τα αγγεία (πινάκια) που είδατε στις δύο προηγούμενες αίθουσες.
- ▶ Συγκρίνετέ τα με αυτά. Τι διαφορές βλέπετε;

Αίθουσα 6 - Το Βυζαντινό κάστρο

Χάλκινα δαχτυλίδια και σκουλαρίκια

Πληροφορίες

Τα αντικείμενα εδώ μας δίνουν πληροφορίες για τις δραστηριότητες σε μια πόλη-κάστρο.

Εξαιτίας των εχθρικών επιδρομών από τον 8ο αιώνα και μετά οι άνθρωποι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις πόλεις τους και να χτίσουν νέες, μικρότερες οχυρωμένες πόλεις-κάστρα. Τις πόλεις αυτές τις χτίζουν συνήθως σε λόφους για να ελέγχουν τους γύρω δρόμους και να προστατεύονται από τους επιδρομείς.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε και φωτογραφίστε τα κοσμήματα.
- ▶ Από τι υλικό είναι;
- ▶ Βρείτε και άλλα αντικείμενα από το ίδιο υλικό.
- ▶ Ποιοι τα χρησιμοποιούσαν (γυναίκες-άνδρες, πλούσιοι-φτωχοί);
- ▶ Βρείτε το όνομα μιας πόλης-κάστρου.

Αίθουσα 7 - Το λυκόφως του Βυζαντίου

Γυάλινα αγγεία

Πληροφορίες

Στη Θεσσαλονίκη την εποχή αυτή υπάρχουν εργαστήρια που παράγουν γυάλινα αγγεία. Πολλά όμως από τα αγγεία αυτά έρχονται από την Βενετία και την ισλαμική Ανατολή. Επιβεβαιώνονται έτσι οι εμπορικές επαφές της Θεσσαλονίκης με τις περιοχές αυτές.

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε το γυάλινο αγγείο και φωτογραφίστε το.
- ▶ Φωτογραφίστε ακόμη ένα που σας αρέσει.
- ▶ Τι χρώματα έχουν τα αγγεία;
- ▶ Τι μπορεί να έβαζαν μέσα;

Αίθουσα 10 -Το Βυζάντιο μετά το Βυζάντιο

330 μ.Χ. 610 1204 1453 19ος αι.

ΡΩΜΑΪΚΗ
ΕΠΟΧΗ

ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ
Η ΠΡΟΤΟΥΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΜΕΣΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΕΠΟΧΗ

ΝΕΟΤΕΡΑ
ΧΡΟΝΙΑ

Εικόνα με τη φιλοξενία του Αβραάμ

Πληροφορίες

Πρόκειται για σκηνή από την Παλαιά Διαθήκη, τη φιλοξενία του Αβραάμ. Εικονίζονται τρεις άγγελοι, που συμβολίζουν την Αγία Τριάδα, μπροστά σε ένα τραπέζι. Πίσω διακρίνονται ο Αβραάμ και η γυναίκα του, Σάρα που τους φιλοξενούν. Κάτω από τα πόδια των αγγέλων υπάρχει επιγραφή με τα ονόματα των αφιερωτών και του ζωγράφου της εικόνας: «Δέσις των δούλων του Θεού Δημητράκη και Γεωργάκη και Δούκα. Χειρ Θεοδώρου».

Οδηγίες

- ▶ Βρείτε την εικόνα και φωτογραφίστε την.
- ▶ Βρείτε την επιγραφή στο κάτω μέρος της εικόνας και φωτογραφίστε την. Προσπαθήστε να την διαβάσετε.
- ▶ Παρατηρήστε το τραπέζι. Δείτε τα πινάκια (πίατα). Τι φαγητά διακρίνετε;
- ▶ Φωτογραφίστε λεπτομέρειες του τραπεζιού που σας κάνουν εντύπωση.
- ▶ Τι υπάρχει κάτω από το τραπέζι; Φωτογραφίστε τη σκηνή.
- ▶ Στο σχολείο ψάξτε και διαβάστε την ιστορία της φιλοξενίας του Αβραάμ.

Θυμάστε;

- ▶ Πώς λέγεται η κεραμική με τη γυαλιστερή επιφάνεια;

Στο σχολείο:

- ▶ Σκεφτείτε και γράψτε ή διηγηθείτε προφορικά μια ιστορία με όλα τα αντικείμενα που παρατηρήσατε.

